

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Ser[mo] ii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Nolite sollici

ti esse **Mat. vj.** Si spū vlti-
mus spū z ambulem⁹. **Gal. vj.**
Certe oēs sollicitudinē supflua aufere-
si spū viuū⁹. Sicut autē vita corpalis ma-
nifestat p opa nate sic vita spūalis p opa
virtutū. **Jo dr:** Si spū viuū⁹: spū z am-
bulē⁹. Manifestat autē vita spūalis i o-
peribz spūalibz / q sūt pēta fugere: bōa opa
agere: z in his laudez dei q̄rere. De pmo
Jo. xvj. Cū venerit pader⁹ ille arg. mun-
de pctō. De scdo. Paraclet⁹ suggerē: vo-
lēs oia q̄cūqz dix. vob. De tertio **Ezech.**
vij. Eleuauit me spūs. i. ad laudādū deū
Nolite zē.

Prim⁹ art. An in p̄bis themat⁹ vult
de a nobis auferre sollicitudinē tpa-
liū. qz vitz dō oibz puidz. **Jo q̄rit** An oia
sunt subiecta diuic puidētie. **Vide domi-**
nica. iij. post epiph. ser. pmo.

Sec⁹ art. In hoc ser. dicē⁹ d̄ triplici
sollicitudinē pusqz ad expōitiōez e-
uangeli⁹ veniamus.

Prima est sollicitudo nature.

Secda est sollicitudo culpe.

Tertia est sollicitudo gratie.

Prima igit zē. Et hec veri⁹ d̄ cura pu-
dētie q̄ ne deū tētet pcedit: sic tñ vt deus
oibz p̄ferat. **Un ade dictū est Gen. iij.** In
sudore vult⁹ tui ve. pa. tuo. **Un z legim⁹**
in euāgelio dñm loculos hūisse. Secda ē
sollicitudo culpe: cū vitz sup necessitatez
sollicitat q̄s de rebz adq̄rēdis. Hec ḡ sol-
licitudo ē aut respectu supflue q̄ntitat⁹ rez
rū: z sic p̄comitat auaricia: aut respectu q̄-
litat⁹ / puta curiositat⁹ ciboꝝ v̄l indumēto-
rū: z sic eā p̄comitat luxuria: vel respectu
anxietat⁹ ai circa p̄uisionē necessariōꝝ: et
ex hac seq̄t spūaliū negligētia. Et sic ois
h̄mōi sollicitudo phibet **Mat. xij.** Solli-
citus seclī isti⁹ z fallacia diuitiaz suffo-
cat verbū z sine fructu efficit **Prover. xj.**
Expectatio sollicitōꝝ p̄bit. Tertia ē sol-
licitudo ḡfe q̄ p̄sistit in opibz iusticie z p̄-
rim⁹ p̄passiōe **De q̄ ap̄ls. ij.** **Coꝝ xi.** In-
stātia mea q̄tidiana sollicitudo oiz ecclīaz
Hec ē ḡ sollicitudo p̄mēdabil⁹ q̄ v̄z eē tris
plex. P̄ia respectu sui **Deut. iij.** **Uiaz tuā**
sollicite fua. Secdo respectu p̄ci. s. in suble-
uādis e⁹ nēitatibz tā t̄palebz q̄ spūalibz:

et suāda cū eo pacer charitate. **j. Coꝝ. xij.**
Nō sit scisma in corpe: sed p inuicē sollici-
ta sint mēbra. Sicut erat sollicita martha:
vt h̄z **Lu. x.** Sic z **Tobias** mortuis z oc-
cisis sepulturā sollicit⁹ exhibebat: vt h̄z
Tob. j. De h̄mōi aut sollicitudine d̄: **Ro.**
xij. Qui p̄est in sollicitudine. et **Eph. iij.**
Solliciti seruare vnitatē spūs in vinculo
pactis. Tertio respectu dei timēdi: venē-
rādī z amādī. **Michae. vj.** Indicabo tibi
o hō qd sit bonū: z qd dō requirat a te: vt itqz
facere iudiciū z diligere miam: z sollicitū
ambulare cū deo tuo. Cū deo q̄ppe ambu-
lat hō p amore. et **Isaie. xxiij.** Estote sol-
liciti vt custodiat⁹ cūcta q̄ sc̄pta sunt zē.

Exēplū de hac sollicitudie h̄m⁹ in **Job**
q̄ dicebat **Job. xxiij.** Cōsiderās eū timore
sollicitoꝝ. Hec itaqz v̄z eē sollicitudo n̄ra
in q̄ req̄es inuenit. In t̄paliū aut sollicitu-
dine turbatio. **Un Aug⁹. li. de rudibz ca-**
thēzīā. In hac vita hoies magnis labo-
ribz q̄que querūt z securitate: sed p̄uis cu-
piditatibz opp̄ssi nō inueniūt. Volūt ei q̄-
escere in rebz inq̄etis. Qui ḡ verā req̄em
desiderat / spem colloct in dō vt herēs ei
q̄ manet in eternū / z ipse cū illo maneat in

Eternū. **Er̄t⁹ ar. Aud zē. Caue⁹** (eternū.
Tē ḡ ne p̄rer t̄paliū sollicitudinē amit-
tatis eternā vitā. Hoc ei esset ad grauem
culpā vob imputādū. Dicit ei lex **Hec vē**
ditio ḡ. j. ff. de p̄ben. em. z ven. Qd p me
stat: mibi ipurari v̄z. Et sic h̄z. **xxiij. q. iij.**
P̄uatio gl̄ie est imputāda culpe p̄pue. c.
Abuchod. Videre ḡ ne sitis siles hōi q̄
pl⁹ de spuma maris sollicitat q̄s de p̄ciōf
mercibz. **Expone z applica** notādo illud
Prover. j. **Uisqz q̄ puuli diligit⁹ infantīā**
et stultī ea q̄ sibi noxia sunt cupiet.

Dñica. xv. post Trinita. Ser. ij.

Nolite sollici

ti eē zē. Nō efficiamur inanis
gl̄ie cupidi zē. vsqz ibi: onus su-
um portabit. **Gal. vj.** Excludit ap̄ls solli-
citudinē inordinatā: z inducit ad tria.
Primo ad verā humilitatē: Nō efficiā-
mur inanis gl̄ie cupidi. Itē si q̄s se existit
mat aliqd esse cum nihil sit / ipse se seducit
Itē opus suū p̄bet vnus quisqz: sic in se-
metipso tm̄ hēbit gl̄iam z nō in altero.

Secundo ad fraternam benignitatem. Ad inuicem puocantes etc. vsq; ibi: lege chri. **T**ertio ad puidentie sedulitate. Unusquisq; onus suu portabit. i. Cor. ij. Unusquisq; pro sua mercede accipiet sicut suu labore.

Nolite etc. **P**rimo arti. An deo immediate oibus puideat. Quere dnica. iij. post Epiphaniam Sermo. ij.

Secundus arti. In p. ed. etc. Nunc ostendendum est quod dominus in euangelio nos intencit retrahere ab amore et sollicitudine superflua temporalium: precipue per tres rationes.

Prima est ratio oppositionis.

Secunda est ratio preparationis.

Tertia est ratio promissionis.

In hoc sermone dicendum de prima que est ratio oppositis: quia uicis amor dei et amor mundi opponitur. Iohannes similiter in eodem esse non potest. que ad modum oculi celum et terram nequaquam respiciunt. Propterea dicit dominus: Nemo potest duobus dominis seruire etc. vsq; ibi: quod induamini.

Hic tria facit dominus.

Primo ponit rationem

Secundo rationis specificationem.

Tertio specificationis conclusionem.

Primo ponit rationem: cum dicit Nemo potest duobus dominis seruire: aut enim unum odiet et alterum diligit. Aut unum sumet et alterum preternet. Chrysostomus. Duos dominos dicit qui contraria inuigunt. Eodem die enim multos facit unum. Isti itaque domini quibus non potest simul seruire sunt deus et diabolus: uirtus et uicium: caro et spiritus. Nam ad terram trahunt. Sicut mundus et deus. Nam ut dicit glossa. Deus trahit ad superiora sibi seruientem: Res deo terrena ad inferiora. **S**ecundo ponit rationis illius declarationem seu specificationem: cum dicit: Non potestis deo seruire et mamone. Hieronymus. Audiat hoc auarus qui censet uocabulo christianum non posse se sibi diuitibus christi seruire. Et tamen dicit: qui habet diuitias: sed qui fuit diuitibus: deo seruire non potest. Qui enim diuitiarum seruus est: diuitias custodit ut suus: qui autem seruus est eius: uisit inquit: distribuit eas ut dominus. Non itaque dicit dominus habere diuitias: quia Abraam et Iacob et Iob: et alij iusti quamplurimam diuitias habuerunt: sed ostendit danabile esse seruire diuitibus. scilicet inordinatè diligere: cupide adquirere: et auare retinere. Unde sicut Ambrosius. Si autem diuitie sunt impedimenta reprobis: ita

probis sunt adiumenta salutis. Chrysostomus. Duo sunt nobis positi dominus: deus et mamona. id est diabolus qui mamone est auctor: quoniam per eam fallit. Ille nos ad misericordiam puocat: hic ad auariciam. Ille ad uitam: hic ad mortem. Ille ad salutem: hic ad perditionem: Cui de duobus obtemperare debemus? Si utriusque nos ad uitam inuitat. Quid enim terribilius? quam si propter pecunias a christi seruitio dicamur excidere: Vel quod desiderabilius? quam si respectu pecuniarum tota illi possim mente et dilectione coniungi. Ob. heu: cum sit oino impossibile his duobus dominis seruire: conatur tamen multum fatu contra hanc impossibilitatem siles illis dominis quibus in tertio Regum. xvij. dicitur: qui fuerunt testes deum timetes et nihilominus idolis seruientes. **T**ertio ponit rationis conclusionem. Ideo dico uobis ne solliciti sitis anime uel sere quid manducetis: aut quid induami: ne inquit solliciti sitis sollicitudine superflua anime uel sere. id est uice animalium que cibo sustentatur. Hieronymus. Precipit igitur nobis ne solliciti simus quid comedam: et quod in sudore uulsius preparemus nobis panem. ergo labor excercendus est: sollicitudo tollenda. Quinta facultas sollicitari superflue de temporalibus. Quoniam multi propter talem sollicitudinem amiserunt spiritum suum et cum hanc etiam ipsa temporalia. Exemplum de iudeis dicentibus Ioan. xij. Ne forte ueniat romanus etc. Uide expositionem huius sermone. iij. post deo. in passione: arti. ij. Exemplum etiam de eo qui propter sollicitudinem temporalium in articulo mortis nihil de anima poterat cogitare. Uide deo. iij. post epiphania. ser. ij. Et nota illud Ecclesiastici. xxi. Qui auarum diligit non iustificabitur.

Tertio arti. Audistis etc. Sicut ergo sub deo et diabolo militare non possumus: quia sicut dicitur. E. de his qui militare possunt vel non. l. Bis quidem. Nemo potest duas militias habere. Unde. xxij. q. vlti. Qui uolunt esse milites christi: seculari militie non debent intendere. Pone casum et applica notando quod illud summe cauendum est ne sub mundo aut diabolo militetis: iuxta ut habetur Ro. vj. Stipendia peccati mors

Dnica. xv. post Trinitatem. Ser. ij. **N**olite solliciti esse etc. Nolite errare: deus